

Timo Harakka sd ym.

Kirjallinen kysymys valtioneuvoston läsnäolosta X-alustalla

Eduskunnan puhemiehelle

Organisaatioiden tulee jatkuvasti arvioida niiden asettamia esimerkkejä. Viestinnässä valittu kanava on itsessään osa viestiä. Valtioneuvoston jäsenten viestinnän pitäisi nojata valtionhallinnon viestintäsuositukseen, jonka arvoja ovat avoimuus, luotettavuus, tasapuolisuus, ymmärrettävyys, vuorovaikutteisuus ja palveluhenkisyys. Tehdessään päätöksiä mistä, miten ja milloin he viestivät, valtioneuvoston jäsenten tulee parhaansa mukaan pyrkiä noudattamaan viestintäsuositustaan.

Euroopan komissio ilmoitti joulukuussa 2023 epäilevänsä sosiaalisen median X-alustaa EU:n digipalveluasetuksen (DSA) rikkomuksista. Viimeksi elokuussa komissio muistutti X:ää EU-lainsäädännön velvoitteista, mihin alustan omistaja Elon Musk vastasi alatyylisellä meemillä.

Euroopan unionin arvoista ja avoimuudesta vastaava EU-komission varapuheenjohtaja Věra Jourová on todennut, että sosiaalisen median alustoista "X:n osuus mis- ja disinformaation levittämisestä on kaikkein suurin". Yhtiö on yksipuolisesti irtisanoutunut disinformaation vastaisesta sopimuksesta, jonka ovat allekirjoittaneet Google, TikTok, Microsoft ja Facebookin emoyhtiö Meta. Alusta on jäänyt kiinni diktatuuri- ja propagandan levittämisestä, ja X on nimetty yhdeksi keskeisimmistä vihapuheen ja maalittamisen pesäkkeistä. Palvelu on suljettu Brasiliassa lakiongelmien vuoksi.

Laajaa mediahuomiota herättäneiden lukuisten kohujen jälkeen on selvää, ettei X alustana ole tasapuolinen, luotettava eikä avoin. Laaja osa poliittisista toimijoista, kansalaisyhteiskunnasta ja jopa mainostajista on jättänyt palvelun välttääkseen mainehaitan ja irtisanoutuakseen sen vastuuttomaksi ja jopa vaaralliseksi koetusta toiminnasta.

Valtioneuvoston kanslia, valtioneuvoston jäsenet ja ministeriöt käyttävät kuitenkin palvelua jopa pääsääntöisenä tiedotuskanavana, joka ohittaa perinteiset ja Julkisen sanan neuvoston velvoitteisiin sitoutuneet tiedotusreitit, kuten Suomen Tietotoimiston.

X ei tavoita suomalaisia laajasti, eikä se siten viestintäkanavana ole erityisen tehokas. Siihen sitoutuminen kuitenkin kertoo viestinnän arvoista, joita ei voi erottaa itse viestistä. Mitä valtioneuvosto haluaa viestiä arvoistaan käyttämällä tiedotuskanavaa, joka ei noudata perustavia eettisiä periaatteita, demokratian perusarvoja, tosiasiapohjaisuutta, EU:n arvoja ja lainsäädäntöä? Miksi valtioneuvosto viestii mieluummin ulkomaalaisessa yksityisomistuksessa olevalla alustalla kuin tukee suomalaista tiedonvälitystä?

Kirjallinen kysymys KK 364/2024 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miksi valtioneuvoston kanslia, valtioneuvoston jäsenet ja ministeriöt käyttävät keskeisenä tiedotuskanavana ja kannanottojen alustana ulkomaalaista, yksityisomisteista sosiaalisen median alustaa X:ää, jonka EU on todennut levittävän jatkuvasti ja laajasti mis- ja disinformaatiota ja joka ei ole sitoutunut EU:n lainsäädäntöön, sopimuksiin, käytäntöihin ja arvoihin ja

olisiko mainittujen tahojen syytä siirtää keskeinen viestintänsä viestimiin, jotka allekirjoittavat suomalaisen demokratian perusperiaatteet?

Helsingissä 9.10.2024

Timo Harakka sd
Saku Nikkanen sd
Seppo Eskelinen sd
Johan Kvarnström sd
Marko Asell sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Ritva Elomaa ps
Vesa Kallio kesk
Petri Honkonen kesk
Inka Hopsu vihr